

KINH CHÁNH PHÁP NIỆM XỨ

QUYỂN 57

Phẩm 6: QUÁN THIÊN (Phần 36)

DẠ-MA THIÊN (Phần 22)

Lúc đó, biết chư Thiên đã sinh tâm nhằm chán, vua trời Dạ-ma Mâu-tu-lâu-đà lại hóa hiện để tăng thêm sự chán lìa. Thiên chủ hóa ra chư Thiên vui chơi ca múa ở trong cánh sen vì muốn chư Thiên thật xa lìa sự ngạo mạn. Các vị Thiên thật chưa từng thấy chư Thiên vui chơi thọ lạc với vô lượng cách khác nhau như vậy.

Nghe tiếng ca của các vị Hóa thiên, chư Thiên thật sinh tâm hổ thẹn, dừng ca múa không đi chơi, không thọ hưởng dục lạc nữa, đứng yên chăm chú quan sát các vị Hóa thiên và thấy họ ca múa vui cười đủ cách rất đáng yêu, không gì có thể thí dụ. Các vị Hóa thiên ca múa vui chơi hưởng đủ thứ thú vui ở trong cánh sen.

Khi ấy, thấy chư Thiên thật đã lìa tâm ngạo mạn và được điều phục rồi, Thiên chủ Mâu-tu-lâu-đà lại hóa ra chư Thiên đang ca múa trong cánh hoa sen. Có một cánh hoa sen chứa đầy các vị Hóa thiên bỗng nhiên rơi xuống ao rộng, có vị chìm hẳn không nổi lên, lại có vị trôi lên trên nước giống như xác chết, hoặc có hai vị ôm nhau chìm xuống cùng la to, kêu gọi lẫn nhau: “Cứu tôi với, cứu tôi với”, có vị ôm nhau kêu lớn, có vị vừa ôm nhau liền chìm. Ở trên bờ ao chư Thiên thật quan sát các vị Hóa thiên thấy họ bị chìm rất nhiều nên cảm thấy buồn rầu, lo sợ.

Bấy giờ, sau khi có một cánh hoa sen rơi rụng ở trong ao, lại có một cánh hoa sen khác chứa đầy các vị Hóa thiên rơi xuống ao rộng, có vị chìm hẳn, có vị hơi nổi trên mặt nước, kêu gào rất to, có vị bị chìm không biết ở đâu, có vị chết rồi chìm xuống nước, có vị chết rồi nổi lên trên mặt nước như thuyền bè, có vị kêu gào, có vị cùng với Thiên nữ ôm nhau kêu lớn, có vị bị Thiên nữ ôm riết rồi chìm xuống nước. Như ở nhân gian lúc tàu bị đắm chìm trong nước, mọi người đều chìm, các vị Thiên sống trong cánh hoa cùng cánh hoa rơi vào trong nước và chìm xuống ao lớn giống như vậy.

Khi ấy, lại có một cánh sen chứa đầy các vị Hóa thiên lại rụng xuống ao lớn như đá rơi vào nước không nổi trở lên, lại có một cánh hoa sen có nhiều vị Hóa thiên rơi vào trong nước, họ ôm nhau kêu gào rất to, hoặc chìm nửa thân, kêu la rất lâu rồi mới chết chìm. Hàng trăm hàng ngàn cánh hoa sen chìm vào ao bằng đủ cách giống như đá chìm làm cho tất cả chư Thiên thật đều thấy vô số Thiên chúng chìm rồi không nổi trở lên.

Bấy giờ, lại có một cánh hoa sen sắp bị rơi xuống, các vị Hóa thiên ở trong đó la rất to như núi lớn sụp đổ, như đất động, hoặc như tiếng sóng của biển lớn. Ở trên bờ, nghe các vị Hóa thiên phát ra âm thanh như vậy và thấy các việc ão hại như vậy, các vị trời thật đều sinh tâm chán lìa và rất sợ hãi. Họ vây quanh ao quan sát các vị Hóa thiên, tâm rất nhằm chán và nói với nhau: “Xưa nay chưa từng thấy chư Thiên khổ ão như vậy. Xưa nay chưa từng nghe, chưa từng thấy việc đáng sợ này”.

Nói xong, họ suy tư, sinh tâm nhằm chán. Khi ấy, lại có cánh hoa sen chứa đầy Thiên nữ rơi xuống ao làm cho họ kinh sợ la lên: “Cứu tôi với, cứu tôi với” rồi nói với

nhau: “Nếu chư Thiên phóng dật thì sẽ mắc tai họa khổ não như thế”.

Lúc họ bị chìm và nói với nhau như vậy, các vị trời thật đều được điều phục, sinh tâm nhàm chán, không còn phóng dật và trở lại sống thuận theo pháp.

Khi ấy, thấy tâm chư Thiên thật đã được điều phục, để cho họ được lợi ích, vua trời Dạ-ma Mâu-tu-lâu-đà tự ẩn thân mình chui vào đài sen cùng với chư Thiên đã được điều phục không phóng dật làm cho chư Thiên thật không thấy vua trời. Để tạo lợi ích cho chư Thiên, vua và các vị trời có tâm tốt nhất đều chui vào đài sen, ẩn mình trong đó quan sát chư Thiên và nghĩ: “Làm cách nào để điều phục chư Thiên làm cho họ xa lìa ngã mạn”.

Khi ấy, biết chư Thiên thật đã được điều phục, không còn ý nghĩ phóng dật, đều sinh lo sợ, đúng là lúc cần nói pháp để thức tỉnh họ, vua trời liền làm các phép biến hóa ở trên hoa sen trong ao làm cho họ lo sợ. Vị ấy hóa ra hoa sen có vô số cánh, bên trong chứa đầy các vị Hóa thiên bị rơi xuống ao lớn. Lúc bị rơi, họ phát ra tiếng kêu gào ghê rợn. Thiên chủ lại hóa ra tử thi của chư Thiên nằm ngổn ngang.

Vua trời Dạ-ma Mâu-tu-lâu-đà suy nghĩ: “Chư Thiên này rất sợ hãi nên có vị chạy sang chỗ khác, phải lập tức hóa hiện để họ quan sát hóa Thiên và dần dần tăng thêm tâm nhàm chán”.

Làm tất cả các việc hóa hiện xong, Thiên vương cùng Thiên chúng chui vào đài sen để quan sát tiếp. Khi đã quan sát hết với tâm rất từ bi, Thiên chủ ra khỏi đài sen để tạo lợi ích cho chư Thiên. Sau khi cùng chư Thiên ra khỏi đài sen, Thiên chủ liền thu thần lực, các việc biến hóa đều mất hết. Thiên chủ vỗ về chư Thiên và nói: “Nếu sống phóng dật thì chư Thiên sẽ phải chịu sự khổ não đó. Phóng dật là gốc của tất cả lo sợ, không phóng dật thì không lo sợ, không bị khổ não”.

Lúc này, vua trời Mâu-tu-lâu-đà nói kệ cho chư Thiên nghe:

*Ngu si thích phóng dật
Thường chịu các khổ não
Người nào lìa phóng dật
Thì luôn được an lạc.
Tất cả các cây khổ
Phóng dật là gốc rễ
Vì vậy muốn hết khổ
Phải xả bỏ phóng dật.*

Bấy giờ, thấy vua trời Dạ-ma Mâu-tu-lâu-đà, chư Thiên thật đều được an ổn, vui vẻ chạy lại và bảo nhau: “Ta đã gặp chủ. Vua trời Dạ-ma ngồi trên đài sen lớn được Thiên chúng vây quanh có thể cứu giúp ta, có thể che chở ta!”

Sau khi suy nghĩ, tính toán, tất cả đều chạy đến đài sen ở trên hoa sen lớn. Tòa sư tử của vua trời Mâu-tu-lâu-đà cùng màu với đài sen. Vua trời Dạ-ma cùng với chư Thiên sống trong đài hoa. Đến nơi rồi, chư Thiên bạch với Thiên vương: “Cái gì làm cho chư Thiên bị khổ não, bị rơi chìm trong nước, kêu gào như thế, cái gì có thể gây cho chư Thiên đủ loại khổ não như vậy?”

Vua trời Mâu-tu-lâu-đà bảo chư Thiên: “Tất cả chúng sinh đều phải chịu tai họa của việc phóng dật, việc đó chư Thiên các ông đều chưa biết”.

Lúc đó, vua trời Mâu-tu-lâu-đà nói kệ cho chư Thiên nghe:

*Tất cả các chúng sinh
Đều không phá được nghiệp*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tất cả các hành nghiệp
Không ai có thể thắng.
Làm cho các thế gian
Tất cả đều hư hoại
Do có sức như vậy
Nên đó gọi là chết.
Nó phá hoại thế gian
Hủy hoại ấm, giới, nhập
Thần chết từ đời này
Cho đến đời vị lai.
Không sức gì chống giữ
Không ai có thể cứu
Chỉ chánh pháp cứu được
Nên pháp là cứu tinh.
Mạng mau chóng không dừng
Sắc đẹp cũng như vậy
Cái chết đến rất nhanh
Không nên sống phóng dật.
Thú vui của chúng sinh
Bị vô thường hủy hoại
Mạng bị thần chết diệt
Không nên ưa phóng dật.
Khi nghiệp lành đã hết
Rơi vào ba nẻo ác
Đã biết tai họa này
Không nên thích phóng dật.
Thế gian là vô thường
Đều có gai ba độc
Có sinh thì có tử
Không nên thích phóng dật.
Chết hủy hoại mạng sống
Già làm cho suy yếu
Bệnh phá sự an ổn
Không nên thích phóng dật.
Dây nghiệp trói chúng sinh
Tâm giống như cầu treo
Trôi lăn trong ba cõi
Không nên thích phóng dật.
Vui rồi sẽ chịu khổ
Khổ lại càng khổ thêm
Chồng cha làm vợ con
Không nên thích phóng dật.
Mẹ trở lại làm vợ
Vợ lại là kẻ thù
Cứ xoay vần như vậy

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Không nên thích phóng dật.

Ở vườn cây hang núi

Các Thiên nữ vây quanh

Thế gian sẽ bị diệt

Không nên thích phóng dật.

Tất cả trời thọ lạc

Đều sẽ bị hủy hoại

Hư dối không thể tin

Không nên sống phóng dật.

Có sinh là có khổ

Là nhân khiến già chết

Chắc chắn sẽ phải chịu

Không nên thích phóng dật.

Các căn khó điều phục

Không ai điều phục được

Mọi thú vui đều hết

Không nên thích phóng dật.

Tuổi trẻ rồi sẽ già

Dục lạc như giấc mộng

Vì vậy người có trí

Không nên thích phóng dật.

Giống như là bẹ chuối

Như điện không dừng lâu

Tất cả đều hư hoại

Không nên thích phóng dật.

Các căn khó điều phục

Tham đắm các cảnh giới

Chỉ có người trí tuệ

Đứng vững nơi của mình.

Do chư Thiên đã sinh tâm nhằm chán, vua trời Mâu-tu-lâu-đà nói kệ tạo lợi ích cho họ rồi lại giảng cho họ nghe về tai họa của sự phóng dật:

–Này chư Thiên, vì sao các ông chìm đắm trong bóng tối phóng dật không thấy việc rất xấu xa, đáng sợ? Các ông đều thấy các vị trời do phóng dật nên đều bị tan rã chết hết, không ai cứu được. Các vị trời ấy có đầy đủ các thú vui hơn các ông, các thứ thân sắc, tướng mạo, giàu sang, ánh sáng, Thiên nữ, ca vịnh vui chơi đều thù thắng. Các ông vừa thấy do phóng dật nên các vị trời ấy đều bị tiêu diệt. Các ông nên tư duy xa lìa phóng dật. Trên thế gian, trong số tất cả rừng dữ nơi các loại ao, rừng ở ao phóng dật là dữ nhất. Trong các loại gió lửa dữ, lửa phóng dật với gió nhớ nghĩ là dữ nhất. Tất cả bóng tối tích tụ từ xưa đến nay, bóng tối phóng dật là mờ ám nhất. Trong tất cả kẻ giặc tìm cầu sự tiện lợi, giặc phóng dật cầu sự tiện lợi nơi cảnh giới là ác nhất. Trong tất cả đao bén, đao phóng dật là đao sát hại dữ nhất làm ta đọa vào đường ác. Trong tất cả rắn độc, rắn độc phóng dật, độc tham dục, chất độc có thể giết tất cả chúng sinh ngu si là độc địa nhất. Trong tất cả oan gia giả làm người thân, oan gia phóng dật là ác nhất. Trong tất cả gông cùm, xiềng xích, dây trói, xiềng xích phóng dật là chắc chắn nhất. Trong tất cả đồng trống không có nước, cây cối, trái cây, bóng mát, vô số chúng sinh

gặp khổ sở ở trong đó, đồng trống phóng dật là ác nhất vì nó xa lìa nước vui vẻ, cây thiện nhân và bóng mát giữ giới, làm cho tất cả chúng sinh ở thế gian chịu vô lượng khổ não. Trong tất cả cái thấy hư dối, không thật như là bánh xe lửa xoay tròn, thành Càn-thát-bà, dợn nắng khiến nai theo, hư dối phóng dật là giả dối nhất. Trong cảnh giới thường thay đổi không có lúc dừng, không thật có, chỉ được thấy một cách hư vọng như bánh xe lửa xoay, thành Càn-thát-bà, dợn nắng khiến nai theo thì phóng dật là thứ hư dối không thật bậc nhất. Trong tất cả bờ hiểm, bờ hiểm phóng dật là đáng sợ nhất vì nó khiến ta đọa vào đường ác. Thiên chúng các ông phải biết: Do phóng dật, chúng sinh bị ràng buộc trong năm đường, do gây nghiệp ác, chúng sinh trong ba cõi bị đọa vào đường ác. Vì vậy tất cả những người sợ khổ não phải nên siêng năng xả bỏ phóng dật. Phóng dật là gốc của tất cả khổ.

Khi ấy, vua trời Mâu-tu-lâu-đà nói kệ cho chư Thiên nghe:

*Không phóng dật được thoát
Phóng dật thường chịu khổ
Phóng dật không phóng dật
Đã lược nói tướng ấy.*

Vua trời Mâu-tu-lâu-đà điều phục chư Thiên, dạy chánh đạo cho họ. Chư Thiên hết lòng ghi nhận. Do tâm được điều phục nên các căn cũng được thu phục và vắng lặng.

Lúc này, vua trời Dạ-ma Mâu-tu-lâu-đà ngồi ở tòa sư tử trên đài sen. Chư Thiên bạch vua trời:

–Xin Thiên vương dạy chúng con pháp lợi ích, an lạc tốt ráo. Chúng con phải làm sao để được lợi ích và an lạc tốt ráo?

Vua trời bảo chư Thiên:

–Có Đức Phật, bậc thầy giải thoát đầy đủ nhất thiết trí, đã thoát khỏi tất cả tai họa, đầy đủ tất cả công đức, là bậc thù thắng nhất trong chúng sinh, nếu quy y Phật, thì sự khổ não của các người có thể được đoạn trừ. Các người nên quy y vị Phật không phóng dật đó để có thể cứu vớt vô số nỗi sợ về sinh tử của các người.

Nghe Thiên vương dạy, tất cả chư Thiên và Thiên nữ đều quỳ xuống, sinh lòng kính trọng, thâu giữ các căn, kính cẩn chấp tay đánh lễ, thọ ba quy y. Tất cả chư Thiên thành thật quy y Phật, Pháp, Tăng, quở trách sự phóng dật với tâm hoàn toàn thanh tịnh và thành tâm sám hối vì họ thấy hóa Thiên chịu vô lượng loại khổ não, hoại diệt, chịu vô số nỗi khổ không thể chịu đựng.

Thấy chư Thiên sinh tâm nhàm chán, vua trời Mâu-tu-lâu-đà lại hóa hiện vô lượng thần thông, trong chốc lát có thể biến một thân thành ngàn thân, trong ngàn thân hiện thành trăm ngàn thân, từ một hình tướng hiện ra vô số hình tướng, bay lên hư không, có đủ loại châu báu và y phục trang điểm thân, trong chốc lát lặn xuống nước hiện một ngàn đầu, đội đủ loại mào báu, có đủ loại ấn báu trang điểm cánh tay, ánh sáng nơi thân ấy hơn cả ngàn mặt trời, trong chốc lát hóa làm núi lớn có đủ vườn cây và được chư Thiên vây quanh trong vườn cây. Chư Thiên đều thấy việc ấy. Lại thấy ở trong hoa sen lớn có vô số Thiên nữ vây quanh. Thân các Thiên nữ này phát ra ánh sáng. Khi ấy chư Thiên thật đều không thể quan sát thân Thiên vương và các Thiên nữ.

Vua trời Mâu-tu-lâu-đà lại hiện thần thông để làm chư Thiên lìa bỏ phóng dật. Từ trong miệng Thiên chủ hiện ra trăm ngàn chư Thiên, có người ngồi trên cung điện bảy báu, thân phát ra ánh sáng của đủ loại châu báu, mặc đủ loại y phục, được các Thiên nữ

xinh đẹp vây quanh ca vịnh âm nhạc cõi trời. Tất cả đều từ miệng vua trời Mâu-tu-lâu-đà đi ra. Hoặc có vị ngồi trong đài sen, ca hát như bầy ong. Họ uống rượu trời có hương vị thích hợp cùng với trăm ngàn Thiên nữ được trang điểm bằng áo và vòng hoa cõi trời, thân phát ra ánh sáng. Tất cả đều từ miệng vua trời đi ra.

Khi ấy, vua trời Mâu-tu-lâu-đà lại hiện thân thông, từ trong miệng hóa ra hoặc là chư Thiên cõi chim bầy bấu, vui chơi ca vịnh năm loại âm nhạc, cùng các Thiên nữ vui chơi thọ lạc, chư Thiên ấy xinh đẹp không gì sánh kịp, có đầy đủ ánh sáng và công đức.

Vua trời Mâu-tu-lâu-đà dùng thần lực, từ trong miệng mình có chư Thiên vọt ra ngồi trong hoa sen, tấu nhạc trời, phát ra âm thanh vi diệu, được các Thiên nữ vây quanh, họ uống rượu trời, vui chơi ca hát với các Thiên nữ, họ được trăm ngàn hoặc trăm ngàn ức Thiên nữ có sắc đẹp không thể ví dụ vây quanh, vui chơi đủ cách, ở trong vườn trời hoặc đi trên không như đi dưới đất, cất tiếng ca hát hơn chư Thiên thật cả trăm lần, tiếng ca sắc đẹp và thú vui của họ đều đầy đủ các loại công đức. Được nghe thấy sự việc hiếm có chưa từng thấy đó, các vị trời thật đều sinh tâm thần phục, vui mừng, hoặc có vị nghi ngờ nghĩ rằng: “Vì sao có vị trời này lại từ trong miệng vua trời mà ra, thật là hiếm có”, chư Thiên suy nghĩ và bàn luận với nhau về việc ấy nhưng không tìm được nguyên do.

Bấy giờ, vua trời Mâu-tu-lâu-đà lại hiện thân thông, từ trong miệng hóa ra các vị trời có đủ loại hình dáng hoặc tóc dài, hoặc búi tóc, hoặc mặc áo bằng vỏ cây tay cầm bình nước, hoặc mặc thiên y trang sức bằng vòng hoa, hoặc mặc áo bằng da nai màu đen, có trăm ngàn vị Tiên đủ loại tướng mạo, màu sắc, từ trong miệng Thiên vương đi ra, đứng yên trên hư không và nói kệ:

*Tâm tất cả chúng sinh
Như pháp huyễn không dừng
Tất cả đều sẽ chết
Chớ có sống buông lung.
Gặp các thứ đáng ưa
Tham ái càng tăng trưởng
Rốt cuộc bị hủy hoại
Chớ có sống phóng dật.
Trong các cõi không có
Nơi sinh mà không diệt
Thú vui đều đáng sợ
Chớ có sống buông lung.
Trong những thứ ta thấy
Là năm dục đáng ưa
Tất cả đều như mộng
Chớ có sống phóng dật.
Tham ái khó chế ngự
Thường bị chúng sinh ghét
Mau chóng vào địa ngục
Chớ có sống phóng dật.
Tuy thường hưởng dục lạc
Được rồi nhưng lại mất
Rốt cuộc đều hoại diệt*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Chớ có sống phóng dật.
Đầu, giữa, cuối không tốt
Hay hủy hoại thế gian
Bị vòng nghiệp trói buộc
Giống như cá mắc câu.
Tuy dùng đủ phương tiện
Muốn chặt đứt vòng nghiệp
Trời và các loài khác
Đều không thể chặt được.
Xích sinh tử rất dài
Không thể thấy đầu đuôi
Tham ái này rất chắc
Trói buộc kẻ ngu si.
Ta và chư Thiên khác
Người hoặc A-tu-la
Tất cả đều vô thường
Ngu, mù không thấy được.
Thân nghiệp biến khắp nơi
Thường trôi lăn các cõi
Mọi tham ái trôi tâm
Chỉ trí tuệ chặt đứt.
Từ vũng nước tham ái
Sinh nơi năm bó đuốc
Do sức gió quan sát
Bị thời gian thiêu đốt.
Ngu si không trí tuệ
Tìm vui trong tham khổ
Do mê nên điên đảo
Trôi lăn trong năm đường.
Thích thú vợ và con
Vời đủ loại thú vui
Năm thú vui giả dối
Bị thần chết dắt đi.
Như hổ, sói giết nai
Không một chút mệt nhọc
Uy lực của thần chết
Giết hại cũng như vậy.
Ở trong các cảnh giới
Có nhiều loại khổ não
Bị ngu si mê hoặc
Nên tâm không biết mệt.
Người nào làm điều ác
Là người không yêu thân
Đã không tự yêu thân
Làm sao yêu thế gian.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Từ trong miệng, vua trời Mâu-tu-lâu-đà hóa ra chư Thiên nói kệ đó để trừ bỏ phóng dật cho các vị trời thật làm cho họ được lợi ích rất ráo.

Khi ấy, vua trời Mâu-tu-lâu-đà lại biến hóa thần thông để tạo lợi ích, từ trong ngực vọt ra ao sen lớn rất đáng ưa. Ao có nhiều giếng, vệt, uyên ương tô điểm, có tám công đức trong sạch bậc nhất, ao sen có trăm ngàn ức hoa sen bảy báu che bên trên, hương thơm lan khắp một trăm do-tuần. Vua trời ngồi trên đài hoa, có đủ loại châu báu trang điểm cho mào trời, đủ loại ánh sáng, đủ loại y báu trang điểm trên thân, đủ loại ấn báu trang điểm cánh tay, được nhiều Thiên nữ vây quanh. Vua ngồi trên tòa sư tử, các Thiên nữ cầm phất trần trắng đứng hầu hai bên, lại có người ca ngợi vua bằng những lời hết sức tốt đẹp giống như chư Thiên ca ngợi Đế Thích, vị vua cõi trời thứ hai. Có trăm ngàn hóa vương như vậy. Do thương xót, muốn làm lợi ích cho họ, muốn tất cả chư Thiên thật xa lìa phóng dật, nên vua trời Dạ-ma hóa làm Đế Thích, Chuyển luân thánh vương và vô số các vua khác.

Bấy giờ, vua trời Mâu-tu-lâu-đà lại thị hiện biến hóa để tạo lợi ích cho chư Thiên, từ trong rốn mọc ra bông sen lớn rộng một trăm do-tuần, gồm trăm ngàn ức cánh hoa sen bằng bảy báu, có đủ loại cánh báu, nhiều con ong cất tiếng ca vịnh làm vui tai người nghe, trông rất yêu thích, thân của hoa sen được hóa ra từ rốn của vua trời dài năm ngàn do-tuần, được làm bằng Tỳ-lưu-ly xen lẫn với kim cương và châu báu nhân-đà xanh, có màu bảy sắc cầu vồng rất đáng ưa thích. Bên trong hoa sen lớn có các hóa nhân thân được trang điểm bằng đủ loại y phục. Họ hưởng thú vui bậc nhất, cầm cày cày đất và nói kệ:

*Tất cả người cày đất
Đều mong thu hoạch quả
Do ngu si ham lợi
Không nhìn thấy thân chết.
Người ngu si ham lợi
Niệm niệm thường tăng trưởng
Mà không biết các hành
Niệm niệm sẽ diệt hết.
Lúc già nua ập đến
Tuổi trẻ sẽ lui tàn
Nếu bệnh khổ tới nơi
Sẽ mất hết an ổn.
Ba loại hình phạt này
Thường hủy hoại chúng sinh
Việc đó đến rất mau
Người ngu không hay biết.
Trời, rồng, A-tu-la
Càn-thát, Khẩn-na-la
La-sát, Tỳ-xá-xà
Đều bị nạn già chết.
Làm cho người tham ái
Lìa bỏ người thân thích
Ngu, ái trói buộc nhau
Trôi lặn trong các cõi.*

*Các cháu và chất chút
Các dòng giống như vậy
Ai bị tham ái lừa
Sẽ đánh mất tất cả.*

Để làm lợi ích người khác, các vị hóa nhân đã nói kệ đó. Nghe kệ xong, chư Thiên thật suy tư và không còn ưa thích cảnh giới. Để tạo lợi ích cho chư Thiên, vua trời Mâu-tu-lâu-đà lại hóa hiện ra trời Càn-thát-bà, Người, Rồng, A-tu-la gồm đủ loại vẻ đẹp, đủ loại dung mạo, đủ loại mào báu vô số màu sắc, vô số hình dáng, vô số loại tướng, tất cả đều từ lỗ chân lông của vua trời đi ra. Mỗi vị đều có màu sắc hình dáng của riêng mình. Họ cùng các Thiên nữ ca múa vui đùa, say mê thọ lạc. Vua trời thọ hưởng hoan lạc cũng vui vẻ giống như người. Họ ưa thích lẫn nhau, ca múa vui đùa với nhau. Lại có các rồng trang điểm đủ cách hoặc có một đầu, hoặc có hai đầu, cho đến bảy đầu gồm đủ loại màu sắc và hình tướng, đầu đội mào bằng châu báu xinh đẹp. Chúng ca vịnh, vui chơi với tâm vui vẻ và say mê thọ hưởng hoan lạc. La-hầu-la, A-tu-la đều được hóa ra như vậy. Lại hóa ra lạc thú của vua trời Đế Thích, lạc thú ấy kém hơn trời Dạ-ma. Đế Thích có các Thiên nữ vây quanh cúng dường, trở năm thứ âm nhạc nghe thật hay. Vua A-tu-la đứng trong cung điện hiện ra từ thân vua trời Mâu-tu-lâu-đà, hưởng lạc thú bậc nhất.

Thiên vương lại hóa hiện người cõi Uất-đan-việt đứng trên đám mây ở mười ngọn núi lớn vui sướng tự tại, hạ xuống vườn cây, ao hoa của trời Tam thập tam thứ hai, ở nơi có nhiều con sông ăn uống. Họ vui chơi ca múa, thọ lạc đủ cách. Tất cả đều từ trong thân vua trời Mâu-tu-lâu-đà hiện ra.

Vua trời Mâu-tu-lâu-đà lại hóa ra người cõi Cù-đà-ni thọ hưởng thú vui của mình, đi chơi vui vẻ giống như vậy. Khi ấy, chư Thiên thật thấy trời Dạ-ma thực hiện thần thông bậc nhất gồm vô lượng loại khác nhau để trừ bỏ phóng dật cho chư Thiên và đạt được lợi ích lớn nhất. Thiên chủ đã hóa hiện như vậy rất là hữu ích, làm cho các vị Thiên phóng dật thấy được vô thường, tâm tánh trở nên mềm dẻo. Thiên chủ đã hóa hiện đầy đủ mọi thứ, trước tiên chỉ ra mùi vị của dục lạc, sau đó nêu ra tai họa của nó khiến họ chán nản dục lạc. Do nhân duyên ấy, vua trời Dạ-ma đã vì các vị trời thật hóa hiện ra mùi vị của dục, hưởng đủ loại thú vui, ca múa vui chơi, y phục xinh đẹp, được các Thiên nữ gần gũi cúng dường đồ ăn thức uống, năm căn thọ lạc, có đầy đủ mọi thứ như ước muốn. Đó là mùi vị của dục lạc.

Còn tai họa của dục lạc là: Nếu được dục lạc rồi, tâm sinh ưa thích nhưng cầu mong không được vì nó đã thuộc về người khác chớ không phải chỉ thuộc về mình.

Ái biệt ly khổ gồm đủ loại khổ như bị người mạnh cướp đoạt. Có năm thứ sức mạnh cướp đoạt là vua, giặc, nước, lửa, oan gia.

Lại có nỗi khổ khác là thường bị kẻ thù cướp, thường sợ người khác đoạt nên lo sợ giữ gìn, sinh tâm buồn rầu, cả đời tham vui khiến thân tâm thường chịu khổ. Tai họa của tham dục là dẫn ta đến chỗ chết. Có vô số loại khổ não. Người ngu si không nhận chán các khổ não là tai họa do tham dục gây ra.

Lại có tai họa của tham dục là nó làm mẹ con xích mích, cãi cọ, không ở chung chỗ, tất cả việc đó đều do tham dục gây ra. Hoặc là anh em tranh cãi, thù ghét lẫn nhau, hoặc chém hoặc trói nhau, tất cả đều là tai họa do tham dục gây ra. Hoặc vua tranh giành đất nước công phạt lẫn nhau, đánh trói giết hại nhau, gây nên các nỗi khổ, tất cả đều là tai họa do tham dục gây ra. Vì vậy nên biết do tham dục trói buộc nên tất cả chúng sinh phải ở trong vòng luân hồi sinh tử.

Để làm lợi ích cho chư Thiên, vua trời Mâu-tu-lâu-đà hóa ra tai họa của tham dục đối với vô số người khác nhau như vậy. Do tham dục mà vua chúa cũng như người khác đi vào trong biển hoặc đánh nhau, hoặc bị trói buộc, buồn rầu khổ não, sợ hãi, làm việc không lợi ích. Tất cả đều do tham dục gây ra. Do tai họa của tham dục, tất cả mọi người đều không được yên ổn.

Tham dục gây cho chư Thiên tai họa gì? Đó là do tham dục mà chư Thiên đánh nhau quyết liệt với A-tu-la, hoặc A-tu-la đánh nhau với chư Thiên. Tai họa của tham dục là như thế. Do nhân duyên ấy, vua trời Dạ-ma Mâu-tu-lâu-đà đã hóa hiện như vậy để trừ phóng dật cho các vị trời thật.

Nếu rồng gây chiến với rồng thì đất nước bị hư hao vì sấm sét và mưa đá. Tất cả đều do tham dục gây ra. Nếu các súc sinh cắn xé nhau thì sẽ bị bắt trói hoặc bị giết. Tất cả đều là tai họa do tham dục gây ra. Hoặc là quỷ thần vì tranh ăn hoặc tham dục dùng dao chặt chém đánh đập nhau. Tất cả đều do tham dục và là tai họa của tham dục. Do nhân duyên đó vua trời Dạ-ma hóa hiện như vậy để trừ bỏ phóng dật cho các vị trời thật.

Chúng sinh ở trong địa ngục bị thiêu đốt, đánh đập, giết hại lẫn nhau, chịu các khổ não là do lúc làm người vì tham dục mà gây ra nghiệp ác, tranh giết ganh ghét, hoặc do nhớ đến nữ sắc nên ganh ghét nhau. Do nghiệp ác đó họ bị đọa vào địa ngục, thân thể bị tan nát. Địa ngục ấy là do tai họa của tham dục. Do nguyên nhân đó vua trời Dạ-ma hóa hiện để làm chư Thiên xả bỏ phóng dật, hiện ra tai họa của tham dục ở cả năm đường để họ nhằm chán sinh tử. Thiên chủ đã thị hiện các mùi vị của dục lạc ở trong loài người đều tiêu tan hết, kế đó, lại thị hiện tai họa của tham dục đối với chư Thiên bằng cách hóa ra hoa sen trăm cánh bị rơi rụng tan nát, rồi thị hiện rộng ra về tai họa của hàng trời, người. Sau đó Thiên chủ lại thị hiện hạt giống giải thoát để làm chư Thiên được lợi ích an lạc.

Để tạo lợi ích cho chư Thiên, vua trời Dạ-ma lại nêu ra tai họa của tham dục để họ nghe tai họa khác nhau của tham dục mà nhằm chán sinh tử. Đó là lý do mà vua trời nêu lên tai họa của tham dục. Sau khi nêu ra vị ngọt của dục đối với trời, rồng, A-tu-la, Thiên chủ lại trình bày về tai họa của tham dục. Đó là lúc thoái đọa sẽ chịu các việc khổ não. Trời, người, rồng, A-tu-la sau khi đã hưởng vô số dục lạc sẽ bị thoái đọa và chịu những khổ não tương ứng với nghiệp như là ở núi cao bờ hiểm có vô số sư tử, hổ, báo, chồn, heo, thỏ, lừa, voi, ngựa, lạc đà, mèo, trâu, cá thối-thâu-ma-la, cá ma-già-la, dòng họ rùa, ba ba, hoặc có một đầu, miệng ngậm đất, tay mang lửa, hoặc khói lửa, phun ra khắp thân, hoặc có mưa, lửa, hoặc có mưa đá cứng như kim cương ở khắp nơi, tiếng gầm thét của các thú dữ nghe thật khủng khiếp giống một trăm ngọn núi sụp lở cùng một lúc, có vô số loại thú thân màu đen sẫm, đầu như núi lớn, sắc tướng đáng sợ, lông tóc dựng đứng, lửa phát khắp thân, chúng có một trăm hoặc một ngàn cánh tay trên tay cầm lưỡi, dao, gậy hoặc kim cương khiến mọi người rất sợ, khắp hang núi đều có những loại như vậy. Chúng từ trong núi chạy về phía các vị Hóa thiên trợn mắt giận dữ, mắt đỏ như máu, miệng phun ra lửa, có vô số màu như là màu vàng, đỏ, tím giống ánh chớp xẹt loạn xạ trong mây đen.

Vua trời lại hóa ra thần chết Diêm-la, tướng mạo đáng sợ chạy về phía hóa Thiên, tay cầm sợi dây đỏ và gậy gộc, đầu gậy phát lửa. Chúng gầm vang như sấm, thân rực cháy khắp mười do-tuần. Diêm-la có một trăm mắt hoặc bốn trăm mắt cho đến một ngàn mắt, mắt phát lửa đủ màu như xanh, vàng, đỏ, trắng, bốc cao đến mười dặm.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Chúng mang đủ tướng mạo, hôi hám đáng ghét, làm tất cả chúng sinh sợ hãi, từ trong ngọn hóa sơn gào thét, đi ra, bụng xệ xuống, hông như hang núi, đầu như ngọn núi, hoặc rút cổ xuống hai vai, hoặc tóc dài và dựng ngược, lửa từ cổ họng phun ra, hoặc có móng dài xẹt ra lửa dữ, hoặc lông và toàn thân bốc lửa như thiêu núi lớn, chúng từ hóa sơn đi ra và phóng mưa đá cứng như kim cương.

Lại có thần chết Diêm-la đầu như đầu quạ, chim thú, điều hâu, mặt giống chồn, cáo, chó, lạc đà, toàn thân phát lửa và có nhiều trùng dữ đe dọa chư Thiên. Chúng từ ngọn hóa sơn đi ra, chạy mau như gió về phía hóa Thiên, cuốn theo mây đen, chớp xẹt chói lòa.

Khi ấy, thần chết Diêm-la đến gần hóa Thiên, dùng dây sắt phát lửa trói ngược cánh tay rồi kéo đi. Thấy các vị Hóa thiên rất sợ hãi, bỏ chạy tán loạn. Thần chết liền đuổi theo bắt bỏ lên đầu rồi vọt lên không đi mất. Họ cất tiếng gầm thét rất đáng sợ.

Hoặc có Diêm-la bắt được hóa Thiên dùng dây sắt phát lửa buộc vào cổ chui xuống đất đi mất. Lại có thần chết Diêm-la bắt hóa Thiên khác ném vào trong nước và cất tiếng kêu gọi, răn dạy các vị Hóa thiên. Thân họ không chìm, đứng ở trên mặt nước nói kệ cho các vị Hóa thiên nghe:

*Tâm ngu si kiêu mạn
Bị phóng dật sai khiến
Thời vui đã qua rồi
Nay sắp chịu chết khổ.
Vô số rừng cảnh giới
Đầy ác độc trong đó
Rằng ái rất rộng lớn
Muốn việc lành nên bỏ.
Không tạo các nghiệp lành
Thường ngu si phóng dật
Giờ chết đã đến rồi
Còn làm gì được nữa.
Chìm ở trong nước ái
Không thể vượt các khổ
Do chìm trong sinh tử
Vĩnh viễn không an lạc.
Mọi thứ hễ có sinh
Chết thường đi theo sau
Vì sao người ngu si
Lại thích sống phóng dật.
Tuy biết không thể ngăn
Thường có thể lực lớn
Là quân chết rất mạnh
Thế gian không hay biết.
Chẳng phải sức chiến đấu
Không cách nào lìa bỏ
Chúng sinh do phóng dật
Không biết giặc chết đến.
Thần chết có hai loại*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Đi khắp ở thế gian
Là lão bệnh khổ não
Ngu si không hay biết.*

Thần chết Diêm-la nói kệ này quả trách chư Thiên đến trăm ngàn lần và làm tăng thêm các khổ não. Sau khi thấy các việc khổ não, chư Thiên thật là bỏ tất cả tâm phóng dật, thọ ba quy y.

Biết chư Thiên đã được điều phục rồi, vua trời Dạ-ma lại thị hiện biến hóa để chư Thiên thật sinh tâm nhàm chán. Các vị hóa vương đội mũ đầy đủ tất cả dục lạc. Họ từ trong thân vua trời Mâu-tu-lâu-đà đi ra và được Thiên nữ đi theo cúng dường. Như đã nói ở trước, sắc đẹp đầy đủ lại bị già yếu hủy hoại nên tóc bạc, mặt nhăn, gân máu hiện khắp thân, đi phải chống gậy, gầy ốm tiêu tụy, không làm được công việc gì, đi phải tựa vào người khác, bị những người ngu khinh chê giễu cợt, buồn bã thở hơi lên, các căn rã rời, không còn sức lực, bị người khinh rẻ, đi thường bị ngã, giờ chết sắp đến, đi sát người khác, thân rất gầy ốm, phải nhờ người cõng, dung mạo xấu xí, trong thời gian không lâu, thân phát ra đủ thứ bệnh như bệnh nóng, kiết lỵ, ho hen, sưng phù, ung thư, ghẻ chốc, ban sởi, gần chết thân rất dơ bẩn. Đó là những bệnh dữ không thể trị liệu, tướng chết đã hiện. Vua ấy mắc đủ các thứ bệnh như vậy, chịu khổ não dữ dội sau đó mới chết, sau khi chết, thân sinh trưởng hô hấp, có vô số loại trùng.

Khi ấy, chư Thiên thấy tử thi này, lại có các loại chim dữ tham ăn như điều hâu, chim thúu từ núi bay lại mổ ăn các xác chết, có con cắp xác chết bay lên không. Thấy việc ấy, chư Thiên nhàm chán dục lạc và giữ tâm chánh niệm.

Để tạo lợi ích cho chư Thiên vua trời lại hiện thân thông hóa ra La-hầu, A-tu-la vương, tất cả vua A-tu-la mạnh mẽ đều từ dưới nước biển lên đến trời Dạ-ma, đứng ở một phía cách vua trời không xa, lớn tiếng thở than rồi rơi xuống đất chết ngay lập tức như gỗ đá không động đậy, không hay biết. Thấy việc đó, các vua A-tu-la và thể nữ rất khổ não, vây quanh kêu gào than khóc. Lúc họ than khóc, có các con chim bay đến, gắp các xác chết giống như gắp gỗ đá. Than khóc xong, tất cả A-tu-la nữ đều chết và bị điều hâu, chim thúu, quạ, chim cắt đua nhau đến gắp bay vọt mất không còn thấy nữa. Để làm lợi ích cho chư Thiên, vua trời Dạ-ma đã hóa ra việc than khóc bi thảm như vậy.

Lúc này, vua trời Dạ-ma lại hóa ra rồng chúa và thị hiện sự vô thường. Có rồng chúa bị cát nóng thiêu như than Khư-đà-la thiêu cháy cỏ khô. Có rồng chúa được rồng cái vây quanh bị chim cánh vàng tóm lấy mang đi làm các rồng cái kêu la thất thanh, có rồng chúa bị cửa ra nhiều khúc kêu la thảm thiết. Vì thù hận, chúng chặt chém làm hại nhau. Các rồng ấy đã bị thần chết dắt đi.

Sau khi thấy việc ấy chư Thiên rất nhàm chán.

Vua trời Dạ-ma lại hóa ra vô số người cõi Phất-bà-đề và người cõi Cù-đà-ni gồm cả nam lẫn nữ đều bị khổ não. Trong phút chốc họ đều trở nên già yếu rồi đều chết. Sau khi chết, thân nằm dài trên đất và sinh nhiều trùng rất là gồm ghê.

Thấy vô số tai họa ghê gớm khác nhau và nỗi khổ sinh tử, chư Thiên đều sinh nhàm chán nói với nhau: “Các chúng sinh này hoặc bị khổ mà chết, hoặc già bệnh mà chết, rốt cuộc không biết đến nơi đâu và được ai dắt đi, tất cả của cải đều vô thường, tất cả thú vui đều có lẫn tai họa, là pháp vô thường hư hoại không thể tin cậy, tất cả các pháp đều bị hủy hoại không có chút vui”. Sau khi bàn luận xong các vị trời thật đều sinh tâm nhàm chán.

Khi ấy, biết chư Thiên đã sinh tâm nhàm chán, vua trời Dạ-ma lại hóa ra bậc

trượng phu tự tại lìa kiêu mạn, chắc chắn được sinh lên trời. Đó là người cõi Uất-đan-việt. Họ hưởng thú vui bậc nhất nên phước trời giảm dần. Vua trời lại hóa ra thân già bệnh chết. Sau khi chết, có vô số trùng rúc ăn tử thi làm ai trông thấy đều sinh tâm nhàm chán như thấy đồng phân. Để đánh thức chư Thiên đang phóng dật, vua trời Dạ-ma đã hóa ra người cõi Uất-đan-việt như vậy.

Vua trời lại hóa hiện cho chư Thiên thấy thân trung ấm và những việc liên quan với nó. Giống như chúng sinh sau khi chết, do nghiệp lực nên sinh vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, người, hoặc trời, vua trời hóa ra thân trung ấm để chư Thiên đều thấy vô số nghiệp của tâm hành, do nhân duyên nên gây ra vô lượng sinh tử trong năm đường. Để chư Thiên thật sinh tâm nhàm chán, ở trong ao lớn vua trời đã hóa hiện những việc không thể nghĩ bàn, không gì sánh được, làm cho chư Thiên thấy đủ các loại chúng sinh ở năm cõi ngay trong ao nước. Do nghiệp lực phiền não, họ bị trôi lăn từ đường này sang đường khác, hết sinh rồi chết không ai cứu giúp, không nơi nương tựa, không có bạn bè, trôi lăn các cõi, luân hồi ở địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, người và trời. Thiên chủ làm cho chư Thiên thật thấy thân trung ấm phải sinh đủ chỗ làm họ hết sức sợ hãi, nhàm chán. Chư Thiên lại được thấy thân trung ấm của các vị Thiên ở cõi trời Dạ-ma, do hết nghiệp họ bị thoái đọa, bị lửa hối hận thiêu đốt, họ phóng dật nên thân trời bị diệt sinh vào thân trung ấm, đầu chúc xuống, chân chống lên như dấu ấn trung ấm, do nghiệp ác nên sinh vào địa ngục. Do thấy nghiệp sinh tử, chư Thiên rất sợ hãi nói với nhau: “Nghiệp nhân này đọa cột chư Thiên ở trời Dạ-ma thật đáng sợ”.

Thấy việc này, chư Thiên thật đều sinh tâm nhàm chán. Đó là họ chỉ thấy trung ấm địa ngục chứ chưa thấy sinh ấm.

Vì sao Mâu-tu-lâu-đà không thị hiện sinh ấm?

Tâm chư Thiên quá mềm yếu không thể chịu đựng, nếu thấy sinh ấm thì sẽ chịu nổi khổ không thể ví dụ và liền bị chết. Vì vậy, Thiên chủ chỉ cho chư Thiên thật quan sát chư Thiên ở trời Dạ-ma thoái đọa sắp vào thân trung ấm ở địa ngục.

Vua trời Dạ-ma lại dùng thần lực hiếm có hóa hiện ra trung ấm để cho chư Thiên trời Dạ-ma thấy tai họa của việc phóng dật. Do hết nghiệp, họ sắp đọa làm ngạ quỷ chân ở phía trên, đầu lộn xuống đất giống như dấu ấn, bị dây nghiệp lôi, lãnh quả báo theo nghiệp đã tạo. Chư Thiên thật lại thấy trung ấm thứ nhì và thứ ba, thấy trung ấm được hóa hiện giống như chư Thiên trời Dạ-ma bị phóng dật làm hại, nghiệp hết bị thoái đọa, bị nghiệp ác trói buộc, sắp đọa làm súc sinh, chân ở trên, đầu ở dưới, trung ấm này như dấu ấn dẫn chư Thiên sinh vào súc sinh. Có vô số loại trung ấm. Đó là tướng trung ấm của đường thứ ba. Thấy việc đó chư Thiên rất nhàm chán kinh sợ, cùng nhau quan sát rồi nói kệ:

*Nhỏ nhiệm khó hiểu biết
Đi hết thấy mọi nơi
Nghiệp này khiến chúng sinh
Trôi lăn trong các nẻo.
Người nào khinh Hiền thánh
Thích làm việc tà kiến
Không tin vào nghiệp quả
Chết sẽ vào địa ngục.
Người nào ôm lòng ác
Dùng pháp lừa dối người*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Còn sống bị người ghét
Khi chết vào địa ngục.
Ai say đắm dục lạc
Thường gây tạo nghiệp ác
Bị dục lạc lừa dối
Chết sẽ vào địa ngục.
Nếu được vui rốt ráo
Đó mới là an ổn
Vui mà chịu quả khổ
Đó chẳng phải là vui.
Các vị Thiên phóng dật
Thoái đọa khỏi cõi trời
Ai có đầy đủ pháp
Được bậc trí khen ngợi.
Vui chơi trong vườn cây
Thích ngắm các Thiên nữ
Không biết chán cảnh dục
Do đó bị thoái đọa.
Do thú vui tăng lên
Khát ái càng tăng thêm
Bậc trí tuệ dạy rằng
Dứt ái là tốt nhất.
Ta thấy thân trung ấm
Trở nên rất nhàm chán
Ai sẽ cứu giúp ta
Làm cho ta giải thoát.*

Thấy đủ loại trung ấm, chư Thiên sinh tâm nhàm chán. Biết tâm chư Thiên đã được điều phục, vua trời Dạ-ma Mâu-tu-lâu-đà dẹp bỏ hóa Thiên và hiện nguyên hình lạng lẽ trang nghiêm. Thấy Thiên chủ, chư Thiên trở nên an ổn, đến nhiều quanh rồi đứng về một phía, sinh tâm kính trọng, hết sức vui mừng nghĩ rằng: “Ta đã gặp chủ”.

Sau khi thấy vô số việc dữ, các vị Thiên thật đều sinh tâm nhàm chán.

